

Үз эшен яраткан һәм кадерен белгән кеше турында, Азат Рафаэль улы Салыаков турында сүзгөз. Ул шактый яшь, утызны тутырган, әмма инде хормәткә лаек эше байтак.

Ләмберә малае Азат Рафаэль улы 9 нчы сыйныфны тәмамлаганнан сон пешекче-машина йортуче белгечлеген сайлап, Ләмберәдәге СПТУга укырга керергә карар кыла. Бу уку йортын тәмамлаганнар берьюлы ике белгечлек - пешекче һәм машина йортуче турында ике документ ала торган булганнар. Тик язма героёбызга ике документ алырга насып булмый, чонки уку барышында автомобиль краннары машинисты эзерли торган бөллеккә күчәргә төгъдим ителәр. Укытучылары бу адымны финанс яктан кирәк, отышлырак һәм кон таләбе дип дәлилди.

Азат риза була һәм бер тапкыр да бу хакта үкенми. Дипломынын «специальность» графасында - машинист автомобильного крана, дип язылган.

Бүген профессиональ техник белемнен роле турында сойләшүләр күп. Хәзер эшче белгечләр югары белемле кадр-ларга караганга ихтыяж күпкә артыграк. Эш кына производстволарга токарьлар, фрезерчылар, слесарь - лекальщиклар кирәк дигән белдерүлөргә тап булабыз. Әлбәттә, иске мөгариф системасына тулы күләмдә кире кайту булмаячак, бу анлашыла да инде, чонки ишегалдында башка вакытлар, башка чынбарлыклар. Әмма безгә совет һөнәри белем елларындагы тәжрибә белән бүгенге гасырга да атлау гонаһ булмас иде. Чонки, әйтик, СПТУ-14 нәкъ менә шул вакытта формалашкан һәм үз әһәмиятен үстергән. Училище ветераннары да укучыларына бәяләп бетергөсез белем тапшырган. Әйтик, Азат Рафаэль улы Салыаков училищедә укуын, педагогларын ихлас күнелдән искә ала. Беренче класслы остазы Михаил Федорович Борисов кебекләренә күбрәк сагына. Белгәнөбезчә, һөнәри техник белемлеләр -

производствонын нигезе. Училище квалификацияле кадрларнын чын тимерчесе була ул заманда.

Укуны тәмамлап кулына белгечлек кенәгәсен алган Азат Рафаэль улы Саякаев хәрби хезмәттә тозелеш гаскәрләренә эләгә: аэродромдагы очыш полосасына хезмәт күрсәтә. Биредә эш житәрлек булган; кондез дә, тонлә дә чыгып китәргә туры килгән. Шуна да Азат Рафаэль улы оенә тәжрибәле кранчы, үткен белгеч булып кайта. СПТУны тәмамлаган иптәшләре күбесе үз тормышларын бу һөнәр белән бәйләмәгән, ә Азат анын белән аерылмаган. Армиядә хезмәт итеп кайткач, кәсеб эзләп, Сочига эшләргә, курорт-шәһәрне кышкы олимпиадага әзерләргә киткән һәм Олимпияда авылында яшәгән дә. Биредә ана ошаган. Вахта ысулы белән эшләгән: бер ай - Сочидә, бер ай – Ләмберәдә. Олимпиаданы кабул итүче шәһәрдә эшләп киләчәктә зур перспективалар тудырган, зур эш тәжрибәсе туплаган. Бәлки ул анда калыр иде дә, әмма Ләмберәдә аны мөхәббәтә коткән. Мөхәббәтләре кавышу белән йомгакланган. Шул вакыттан алып Азат республикабызга «ябыша» һәм аннан читкә чыкмый. Монда да эш житәрлек. «Кайда туган, анда файдалы да булган» дип юкка гына әйтмиләр. Азат Рафаэль улынын эш тартмасында Рузаевка районынын Красное Сельцо авылында мәктәп тозу; уку елы башына олгерәргә, ашыгырга кирәк була. Тозучеләр сынатмыйча намус белән эшлиләр. Мәктәпне ачу тантанасында аларнын күбесе Рузаевка районы администрациясе башлыгы кулыннан бүләкләр алалар: Азатнын бу грамотасы әле дә саклана.

А.Р.Саякаевка халык хужалыгынын күп кенә тозелешләрендә эшләргә туры килә. Объектлар гел үзгәрәп тора: бүген син Саранскида асфальт заводы жыясын, ә бер атнадан Торбеево районында урнашкан елгага бетон слив куясын. Биредә билгеле бер романтика да бар. Анын һөнәре тормыш очен куркынычлы. Әлбәттә, бу манара кран машинисты түгел, әмма Азат Саякаев эшендә бик күп аяныч очрактар да була. Мәсәлән, техникасы кабинасында машинист ауланып тошкән очрактарны күргәнә бар. Бу машинаны кран белән ныгыткан ригель туфракка бәрелгәч, машинаны баткаклык суыра башлый, йок авыша һәм техника егыла. Азатны шундый очрактардан Аллам үзе саклаган, әмма анын күз алдында коллегалары белән шундый хәл булган. Бәхеткә, беркем дә жәрәхәтләнмәгән. Осталыгы белән танылган кеше турында дан тирә-юндә дә, еракта да ишетеләр. Рафаэль улы Азатка Торбеево районы Дракино авылындагы Изге Покровский ирләр монастырендә ашыгыч эш тәкъдим иттәләр - купель ясаталар. Техник яктан катлаулы купель нигезен урнаштыру, монтажлау югары дәрәжәдә оста һәм вакытында башкарыла. Ихтирам йозеннән Игумен Пахомий Азат Саякаевка бер банкка бал бирә. «Бүләкнен күләме кадерле түгел, - ди Азат, - ә игътибар, хормәт кадерле. Алар сина ихластан бүләк иткәч, ничек кире кагарсын инде?»

Ул һөнәрен үзгәртәргә теләми дә, чонки хезмәтә ана ошый, барысы да канәгатьләндерә; шуна күрә башка вариантларны карамый да.

Наилә НАСЫРОВА әзерләде